

Ministeru ta' l-Edukazzjoni

Edukazzjoni Inkluziva

Policy dwar Studenti b'Dizabilita'

**Kumitat Ministerjali dwar l-Edukazzjoni Inkluziva
(15/07/2000)**

Werrej

Pagna	
3	L-Ghan ta' din il-Policy
4	Taqsim A: Programm Edukattiv Individwalizzat (PEI)
4	1. Il-Programmi Edukattivi Individwalizzati
4	2. L-Ghanijiet Principali ta' PEI
4.	3. Il-Karatteristici Principali ta' PEI
5.	4. Eligibilita`
5.	5. It-Tfassil ta' PEI
6.	6. Il-Kontenut ta' PEI
6.	7. Ipprogrammar Skond Skeda ta' Zmien
7.	8. Implimentazzjoni
7.	Taqsim B: L-iStatementing Moderating Panel
7.	9. Hatra u Kontabilita`
7.	10. Kompozizzjoni tal-iStatementing Moderating Panel
7.	11. Il-Funzjonijiet tal-iStatementing Moderating Panel
8.	12. Il-Procedura ta' Kif Tapplika
9.	13. Ir-Responsabilitajiet tal-Panel
9.	14. Proceduri li l-Panel Ghandu Jsegwi
10.	15. Ir-Rowl tad-Direttur Generali, Divizjoni ta' l-Edukazzjoni
11.	16. Il-Format ta' l-iStatement
11.	17. Provedimenti Edukattivi
11.	18. Rapport dwar il-Progress ta' l-Istudent/a
11.	19. Revizjoni ta' PEI
13.	Taqsim C: Il-Bord ta' l-Appelli
13.	20. Hatra u Kontabilita`
13.	21. Kompozizzjoni tal-Bord ta' l-Appelli
13.	22. Procedura ghall-Appelli
15.	23. Konkluzjoni
15.	23. Implimentazzjoni f'Fazijiet
16.	Skeda I: Provedimenti Edukattivi u ta' Sapport lil Studenti b'Dizabilita`

L-Ghan ta' din il-Policy

Din il-policy:

- a) tiddiskrivi l-funzjoni tal-Programme Edukattiv Individwalizat (PEI) u tidentifika is-sitwazzjonijiet meta ghandu jigi adottat process informali ghat-tfassil tieghu, jew inkella meta jkun mehtieg process formali;
- b) tirregola t-twaqqif, il-kompozizzjoni, l-funzjonijiet u l-proceduri ta' l-iStatementing Moderating Panel;
- c) tirregola t-twaqqif, il-kompozizzjoni u l-funzjonijiet tal-Bord ta' l-Appelli.

Taqsim A

Programm Edukattiv Individwalizzat (PEI) (PEI)

1. Il- Programm Edukattiv Individwalizzat (PEI)

Il-PEI hu pjan bil-miktub, qasir u prattiku, imfassal ghal student b'dizabilita', li jiddiskrivi il-modifikazzjonijiet u t-tibdil ghall-programm edukattiv ta' xi student u s-servizzi necessarji li jassiguraw l-access shih ghad-drittijiet edukattivi kollha li ghandu l-istudent skond il-Kurrikulu Minimu Nazzjonali. Il-PEI hi ghodda ewlenija biex tassigura opportunitajiet indaq, fir-rigward tal-Kurrikulu Minimu Nazzjonali, ghal studenti bi bzonnijiet edukattivi speċjali minhabba dizabilita'. Xi studenti b'dizabilita' jinhtiegu tibdil u livelli ta' sapport minimu waqt li studenti oħrajn bi bzonnijiet aktar kumplessi jista' jkollhom bzonn ta' ppjanar aktar dettaljat biex isir it-tibdil edukattiv, teknologiku, speċjalizat jew pjanijiet ta' kura medika.

2. L-Ghanijiet Principali ta' PEI

- a) Iservi bhala ghodda ghall-ippjanar kollaborattiv bejn l-iskola, il-genituri, l-istudent (meta jkun xieraq), professjonisti tad-Divizjoni ta' l-Edukazzjoni, u servizzi oħra fil-komunita' li jkunu mehtiega jew li jkunu involuti fil-hajja ta' l-istudent.
- b) Jigbor fil-qosor l-aspetti tal-programm edukattiv ta' l-istudent li huma modifikati jew mibdula, u jidentifika s-servizzi ta' sapport li jridu jigu pprovduti, u min hu rresponsabli biex dawn jigu pprovduti.

3. Il-Karatteristici Principali ta' PEI

- a) Id-decizjonijiet jigu ppjanati u l-processi fformulati, b'mod li jgħaqqdu l-assessment mal-iprogrammar;
- b) Studenti, genituri, għalliema, u professjonisti oħra ta' sapport, ikollhom rekord tal-programm edukattiv għal student individwali li għandu bzonnijiet speċjali li jservi ta' gwida (*benchmark*) għall-evalwazzjoni u r-rappurtagg tal-progress registrat mill-istudent f'termini ta' kisbiet u oggettivi li jkun sar qbil dwarhom minn qabel;
- c) Tigi stabilita relazzjoni cara bejn kull servizz ta' sapport li jkun qed jingħata u l-programm edukattiv ta' l-istudent;
- d) Il-programm jipprovdri l-kontabilita' li tassigura ppjanar individwalizzat;

- e) Il-programm huwa mfassal b'mod li l-genituri u l-istudenti jkunu jistghu jikkontribwixxu għall-process tal-ippjanar individwalizzat.

4. Eligibilita` għal PEI

Kull student/a li għandhom xi nuqqas li jfixxkel il-progess edukattiv huma eligibbli għal PEI.

5. It-Tfassil ta' PEI

- a) PEI jista' jiffassal permezz ta' process informali mmexxi mill-iskola jew permess ta' process formali ta' statementing iggwidat minn panel mahtur għal dan il-ghan mill-Ministru ta' l-Edukazzjoni.
- b) Meta student/a jkollu bzonn tibdil zghir għall-materjal edukattiv jew għat-tagħlim, jew għall-metodi ta' assessment, jew meta t-tibdil u s-sapport extra mehtieg jista' jigi pprovdut minn sorsi li għandha l-iskola, it-tfassil tal-PEI għandu jsir fi hdan l-iskola u ma jkunx ikkunsidrat bhala process ta' statementing formali.
- c) Meta student/a ikollu bzonn tibdil u sapport 'il hinn minn dak li tista' tipprovidi l-iskola stess, qabel it-tfassil tal-PEI trid issir talba għal assessment estensiv minn sorsi barra mill-iskola, process magħruf bhala l-Process ta' l-iStatementing.
- d) Il-genituri għandhom jingħataw l-opportunita' u s-sapport biex jippartecipaw b'mod attiv fil-process ta' l-ippjanar u l-PEI għandu jservi ta' għodda għall-kollaborazzjoni kontinwa bejn l-iskola u l-familja ta' l-istudent. Sal-massimu possibbli, l-istudent/a għandu jkun issapportjat ukoll b'mod attiv biex jipparticipa fil-process ta' l-ippjanar.
- e) Il-miri (*goals*) stabiliti li jridu jintlahqu minn kull student/a għandhom ikunu qrib dawk mistennija minn studenti ta' l-istess eta' jew grad, u jigu stabiliti f'livell adattat u li jistghu jintlahqu mill-istudent. B'hekk il-genituri, l-istudenti u l-istaff jigu inkoragguti jkollhom aspettattivi għolja li jistghu jintlahqu. Kull mira għandha tkun akkumpanjata minn oggettivi li jistghu jitkejlu biex jghinu fir-revizjoni u l-evalwazzjoni tal-PEI.
- f) Il-livell ta' dettall tal-PEI jiddependi minn kemm huma kumplessi l-bzonnijiet ta' l-istudent. Hekk, student jista' jkollu bzonn is-sapport ta' assistent personali biss u l-PEI ikun wiehed relattivament semplici. Student iehor bi bzonnijiet kumplessi minhabba numru ta' dizabilitajiet, ikollu bzonn servizzi u sapport varji, teknologiji speċjalizzati u modifiki kbar fil-kurikulu. F'dan il-kaz il-PEI ikun wiehed kumpless u estensiv.
- g) Meta l-partijiet involuti ma jilhqux ftehim shih fuq il-PEI jew fuq Statement Formali, il-Bord ta' l-Appelli, imwaqqaf mill-Ministru ta' l-Edukazzjoni għal dan il-ghan, ikollu jagħti d-decizjoni finali.

6. Il-Kontenut tal-PEI

Il-livell ta' dettal tal-PEI ghandu jirrifletti l-kumplessita' tal-bzonnijiet ta' l-istudent. Id-dokument tal-PEI ghandu jkollu dan li gej:

- a) deskrizzjoni tal-livelli edukattivi milhuqa mill-istudent/a sa dak in-nhar;
- b) x'ghandu jitghallem dak l-istudent/a f' dik is-sena skolastika partikolari fejn ikunu mehtiega modifiki fl-oggettivi tat-tagħlim applikabbli għall-istudenti l-oħra ta' l-istess eta';
- c) dettalji tat-tibdil mehtieg fil-materjal edukattiv, u fil-metodi tat-tagħlim u tal-assessment;
- d) deskrizzjoni u l-ammont ta servizzi ta' sapport li għandhom jigu pprovduti;
- e) deskrizzjoni tal-post fejn programmi edukattivi modifikati se jigu pprovduti;
- f) l-ismijiet tal-professjonisti kollha li se jkunu involuti biex jiprovdu dan il-programm edukattiv u s-servizzi ta' sapport mehtiega mill-istudent matul is-sena skolastika;
- g) fejn hu xieraq, pjanijiet għat-tranzizzjoni li jkun imiss fl-edukazzjoni ta' l-istudent, inkluz it-tranzizzjoni 'l hinn mill-iskola obbligatorja; u
- h) il-perjodu ta' zmien u l-process għall-revizjoni tal-PEI.

7. Iprogrammar Skond Skeda ta' Zmien

- a) PEI għal studenti eligibbli għandu jitfassal:
  - (i) qabel jidhlu fis-sistema edukattiva formali;
  - (ii) qabel jidhlu fi skola sekondarja;
  - (iii) bi preparazzjoni għal servizzi ta' persuni adulti, inkluzi daww għal edukazzjoni post-sekondarjai u għal edukazzjoni u tahrig vokazzjonali; jew
  - (iv) jekk jinhass il-bzonn minn zmien għal zmien matul is-sena skolastika.
- b) Wara li tintlaqa' t-talba għal PEI, dan għandu jitfassal fi zmien ragonevoli u kemm jista' malajr, qabel il-bidu ta' sena skolastika.

8. Implimentazzjoni

It-tfassil ta' PEI hu process kollaborattiv u jinvolvi numru sinifikanti ta' nies. Hi r-responsabilita' tal-Kap ta' l-Iskola li jassigura l-ko-ordinazzjoni, l-izvilupp, id-dokumentazzjoni u l-implimentazzjoni tal-PEI ta' student.

Taqsimha B

L-iStatementing Moderating Panel

9. Hatra u Kontabilita'

- a) Il-Panel ghandu jinhatar mill-Ministru ta' l-Edukazzjoni u jirrispondi lid-Direttur Generali, Divizjoni ta' l-Edukazzjoni.
- b) Il-Panel ghandu jkun l-entita` maghrufa mill-Istat li ghandha d-dritt li tizviluppa Assessment Statutorju (maghruf bhala Statement) tas-sapport mehtieg biex jigi assigurat li studenti li ghandhom dizabilita' jkollhom id-dritt ta' edukazzjoni ta' kwalita', skond il-provedimenti tal-Kurrikulu Minimu Nazzjonali.

10. Il-Kompozizzjoni tal-iStatementing Moderating Panel

Il-Ministru ta' l-Edukazzjoni ghandu jahtar Panel, li jkun kompost hekk:

- a) Chairperson li ghandu jkun edukatur, preferibilmment psikologu edukattiv, u li ma jkunx involut professjonalment mal-istudenti li jkunu se jinghataw statement;
- b) Zewg membri li ghandhom ikunu ufficjali tad-Divizjoni ta' l-Edukazzjoni b'esperjenza/kwalifici fl-edukazzjoni specjali u inkluziva, imma li ma jkunux involuti professjonalment mal-istudenti li jkunu se jinghataw statement;
- c) Professjonista iehor b'esperjenza/kwalifici fil-qasam ta' l-edukazzjoni ta' studenti b'dizabilita' simili ghal dik ta' l-istudent li jkun se jinghata l-istatement, u li ma jkunux involuti professjonalment mal-istudent li jkun se jinghata l-istatement. Dan il-professjonista ghandu jigi co-opted mill-Panel bhala membru ghal dik is-sessjoni partikolari biss;
- d) Il-Kap ta' l-Iskola, jew rapprezentant tieghu jew taghha, li ghandu jkun co-opted mill-Panel bhala membru waqt l-assessment ta' xi student partikolari mill-iskola tieghu jew taghha.

11. Il-Funzjonijiet ta' l-iStatementing Moderating Panel

Il-funzjonijiet tal-iStatementing Moderating Panel ghandhom ikunu dawn:

- a) li jassigura li l-iskola koncernata tkun ghamlet jew ghandha taghmel dak kollu li tista' biex tissodisfa l-bzonnijiet ta' l-istudent permezz tar-rizorsi li l-iskola jkollha diga';

- b) Li tigbor u tanalizza rapporti miktuba ta' assessments trans-dixxiplinarji minn professjonisti differenti fil-prattika governattiva jew privata li jinkludu edukaturi, il-genituri, professjonisti medici, psikologi, professjonisti soċjali, vokazzjonali, tal-komunikazzjoni, u oħrajn;
- c) Li titlob entitajiet u professjonisti li jkunu ghamlu assessments biex jaghtu aktar informazzjoni fejn mehtieg;
- d) Li tistieden lill-genituri, studenti/persuni li jaqbzu għad-drittijiet tal-genituri (parents advocates) u professjonisti biex jiddiskutu fil-fond oqsma li johorgu mir-rapporti tal-assessment ipprezentati lill-panel;
- e) Li tfitte b'mod attiv konsultazzjoni mal-genituri u fejn hu possibbli, l-istudenti infushom, bhala parti mill-process mandatorju fl-izvilupp ta' l-istatement;
- f) Li jistabilixxi n-natura u l-livell ta' s'apport edukattiv mehtieg mill-istudent/a li jkun qed isirli statement biex jigi assigurat li jkollu edukazzjoni ta' kwalita' li għandu dritt għaliha skond il-Kurrikulu Minimu Nazzjonali;
- g) Li jissottometti l-iStatements lid-Direttur Generali ta' l-Edukazzjoni għal azzjonijiet li jkunu mehtiega li jittiehdu biex dawn l-istudenti jkollhom is-s'apport edukattiv mehtieg;
- h) Li minn zmien għal zmien jagħmel revizzjoni tal-iStatements ta' l-istudenti;
- i) Li jipprepara rapporti annwali biex jingħataw lill-Ministru u lid-Direttur Generali ta' l-Edukazzjoni.

12. Il-Procedura ta' Kif Tapplika

- a) Il-Kap ta' l-Iskola fejn l-istudent ikun se jattendi jew ikun diga' qed jattendi, jiddiskuti mal-genituri/kuraturi x' s'apport jew provvedimenti edukattivi jistghu jigu offruti fil-livell ta' l-iskola lill-istudent b'dizabilita', biex jigi assigurat id-dritt għal edukazzjoni ta' kwalita' skond il-Kurrikulu Minimu Nazzjonali.
- b) Jekk il-Kap u l-genituri jikkunsidraw li hemm bzonn ta' aktar rizorsi minn dawk li l-iskola tista' ttiprovdi, il-Kap ta' l-Iskola jirreferi lill-genituri/tuturi għall-iStatmenting Panel u jagħtihom kopja tal-formola ta' l-applikazzjoni mahruġa għal dan il-ghan biex jimlewha.
- c) Il-genituri/tuturi tal-istudent jibagħtu l-formola tal-applikazzjoni, flimkien ma' kopji ta' rapporti ta' assessments li huma jkollhom, lill-iStatmenting Panel.
- d) Jekk il-Kap ikun tal-fehma li l-istudent ikollu bzonn Statement, u l-genituri/tuturi ma jaqblux, il-Kap ta' l-Iskola jirreferi lill-istudent u lill-genituri lis-Servizz Psikologiku ta' l-Iskejjel (School Psychological Services) biex issir aktar

diskussjoni. Jekk, wara diskussjoni mal-professjonisti rilevanti, il-genituri jibqgħu ma jaqblux, id-Direttur (Servizzi ta' l-Istudenti) għandu, minkejja kollox, jirreferi l-istudent lill-iStatementing Moderating Panel.

- e) Jekk il-genituri huma tal-fehma li t-tifel/tifla tagħhom hu intitolat għal Statement, imma l-Kap ta' l-Iskola ma jaqbilx, huma jistgħu jressqu t-talba tagħhom lill-Panel mingħajr l-approvazzjoni tal-Kap. Il-Panel jista' jaccetta jew jirrifjuta t-talba tal-genituri/tutori. Jekk il-Panel jirrifjuta t-talba tal-genituri, huma jistgħu jirreferu l-istess talba lill-Bord ta' l-Appell (skond kif definit aktar 'il quddiem f'dan id-dokument) għal decizjoni dwar jekk il-process għal Statement lit-tifel/tifla tagħhom għandux jibda jew le. Id-decizjoni tal-Bord ta' l-Appelli hi finali.

13. Ir-Responsabilitajiet tal-Panel

- a) Il-Panel għandu jizviluppa l-iStatement bi shab ma' l-istudent, il-genituri/tutori ta' l-istudent/a u l-familja tiegħu jew tagħha, max-xibka informali ta' sapport ta' l-istudent/a, mal-iskola ta' l-istudent/a u kull persuna ohra li hi sinifikanti fil-hajja ta' l-istudent/a.
- b) Fil-process ta' l-izvilupp ta' Statement, il-Panel għandu jiehu konsiderazzjoni ta' kull assessment bil-miktub li jkun sar fit-tmax-il xahar ta' qabel minn professjonisti f'dixxiplini differenti kemm dawk mis-settur pubbliku kif ukoll mis-settur privat. Dan isir wara li l-Panel ikun gab il-kunsens ta' l-istudent/a koncernat jew il-genituri tiegħu skond il-kaz.
- c) Il-Panel għandu jagħti access lill-genituri/tutori jew, fejn ikun indikat, lill-istudent stess, għar-rapporti kollha li jkun hemm fil-file tal-Panel.

14. Il-Proceduri li l-Panel Għandu Jsegwi

L-iStatementing Moderating Panel għandu jadotta din il-procedura:

- a) Jirregistra l-applikazzjonijiet kollha għal Statement;
- b) Izomm profili ta' l-istudenti bil-korrispondenza rilevanti, dokumenti, minuti u decizjonijiet;
- c) Izomm laqgħat fuq bazi regolari u jzomm Minuti ffirmati ta' kull laqgħa;
- d) Jiccekkja jekk l-assessments rilevanti humiex għad-disposzzjoni tal-membri u, bil-kunsens tal-genituri/tutori ta' l-applikant, jitlob professjonisti u l-iskejjel jibagħtu rapporti li jkunu għadhom mhumiex f'idejn il-genituri sa dak il-hin; il-genituri għandhom ikollhom access għal dawn ir-rapporti qabel ma ssir diskussjoni dwarhom.

- e) Fl-assenza ta' assessment bhal dan, jaghti parir lill-genituri/tuturi biex igibu rapport minn agenziji bhal ma' hi s-CDAU;
- f) Fil-kaz ta' punt (e) hawn fuq, jirreferi permezz ta' ittra lill-applikant lis-CDAU jew agenziji ohra simili li jaghmlu assessments, biex isir l-assessment mehtieg;
- g) Meta d-dokumentazzjoni kollha mehtiega tkun f'idejn il-Panel, jistieden lill-Kap ta' l-Iskola jew rapprezentant tieghu jew taghha biex ikun prezenti fil-laqghat li jsiru dwar dak l-istudent/a;
- h) Jipprovdi lill-genituri/tuturi, studenti, entitajiet li jaqbzu ghall-genituri (parents advocates) (skond il-htiega), b'dokumentazzjoni shiha li tkun se tigi diskussa mill-Panel u li ma tkunx diga' fil-pussess taghhom, u jiddiskuti maghhom il-kontenut ta' dawn id-dokumenti;
- i) Jiddiskuti fil-fond mal-genituri/tuturi, l-istudent/a (fejn hu l-kaz) u dawk li jaqbzu ghall-genituri (parents advocates), kull decizjoni li tkun qed tigi kkunsidrata mill-Panel, bir-ragunijiet ghaliex dawk id-decizjonijiet ikunu qed jigu kkunsidrati;
- j) Jiddiskuti fil-fond mal-genituri/tuturi, l-istudent/a (fejn hu l-kaz) u dawk li jaqbzu ghall-genituri, kull decizjoni li tkun ittiehdet mill-Panel u bir-ragunijiet ghala dawk id-decizjonijiet ikunu ttiehdu;
- k) Jekk ikun hemm il-bzonn, jistieden professjonisti li jkunu assessjaw l-istudent/a biex jipprezentaw ir-rapport taghhom f'aktar dettall;
- l) Jekk ikun hemm il-bzonn, f'kaz li l-istudent ikun diga' qed jattendi dik l-iskola, jitlob ufficjali mid-Divizjoni ta' l-Edukazzjoni biex josservaw lill-istudent/a fil-klassi u li jaghmlu rakkomandazzjonijiet bil-miktub lill-Panel;
- m) Jiddetermina l-bzonnijiet edukattivi, psikologici, ta' imgiba, ta' komunikazzjoni, socjali u fizici ta' l-istudent/a;
- n) Jiformula r-rapport b'assessment finali u rakkomandazzjonijiet;
- o) Jissottometti r-rapport lid-Direttur Generali ta' l-Edukazzjoni u jaghti kopja lill-genituri.

15. Ir-Rwol tad-Direttur Generali, Divizjoni ta' l-Edukazzjoni

Meta jircievi Statement bil-miktub, id-Direttur Generali jew id-delegat tieghu jew taghha, ghandu:

- a) jassigura li l-ufficjali edukattivi responsabbli biex jipprovdu l-provedimenti mehtiega, isegwu dawk ir-rakkomandazzjonijiet kollha tal-iStatementing Panel li jistghu jitwettqu.

- b) Jinforma bil-miktub lill-Kap ta' l-Iskola dwar dak kollu li johrog mill-iStatement;
- c) Izomm lill-genituri infurmati bil-miktub bid-decizjonijiet kollha li jkunu ttiehdu bhala rizultat tal-process ta' l-iStatementing u, fejn il-kaz, jaghti fi zmien xahar minn meta jircievi r-rapport ta' l-iStatementing, ir-ragunijiet ghala ma kienx ragonevoli u ggustifikat ghad-Divizjoni ta' l-Edukazzjoni li jsegwi xi rakkomandazzjoni tal-Panel.

16. Il-Format ta' l-iStatement

L-iStatement bil-miktub ghandu jigi pprezentat b'mod li jkollu ta' l-anqas dawn l-affarijiet:

L-Ewwel Parti: **Informazzjoni Personali:**

L-isem u l-indizz ta' l-istudent/a, id-data tat-twelid; in-numru tal-karta ta' l-identita'/ jew ta' l-isptar, l-ismijiet u l-indirizz tal-genituri/ tuturi ta' l-istudent/a; in-numru tal-karta ta' l-identita' taghhom, in-numru/i tat-telefon tad-dar taghhom; is-sapport li qed jircievi l-istudent/a (jekk ikun hemm); l-iskola fejn qed jattendi u l-klassi, l-iskola futura u s-sena.

It-Tieni Parti: **Deskrizzjoni tal-mod kif jiffunzjona l-istudent/a:**

L-abilitajiet ta' l-istudent/a bbazati fuq pariri professjonali; l-oqsma principali li qed joholqu thassib, li huma l-qasam fiziku, sensorjali, mentali/konjittiv, komunikattiv, ta' imgieba u socjali.

It-Tielet Parti: **Rakkomandazzjonijiet:**

Deskrizzjoni dettaljata tas-sapport mehtieg biex l-istudent/a jkollu edukazzjoni ta' kwalita' li ghandu dritt ghaliha.

Ir-Raba' Parti: **Rakkomandazzjonijiet Ohra:**

Dawn huma mahsuba ghall-personnel ta' l-iskola, genituri u dawk kollha li jistghu jghinu lill-istudent/a.

17. Il-Provedimenti Edukattivi

Il-provedimenti edukattivi u ta' sapport iehor jistghu jkunu xi wiehed jew ghazla ragonevoli ta' servizzi mnizzla fi Skeda 1.

18. Rapport dwar il-Progress ta' l-Istudent/a

Il-Kap ta' l-Iskola ghandu jissottometti lid-Direttur Generali ta' l-Edukazzjoni rapport f'nofs u fi tmiem is-sena skolastika dwar l-impatt tas-sapport edukattiv li jkun qed jinghata lill-istudent/a, u kull rakkomandazzjoni li jkollha x'taqsam mar-revizjoni tal-PEI ta' l-istudent/a.

19. Revizjoni ta' PEI

- a) Sakemm ma jkunx indikat mod iehor mill-iStatementing Moderating Panel, u sakemm xi persuna interessata ma taghmilx talba ghal revizjoni tal-iStatement ta' student/a, kull Statement ghandu jigi rivedut f'dawn ic-cirkustanzi:
- tranzizzjoni mill-Kindergarten ghall-Ewwel Sena (fl-ahhar tas-snin tal-Kindergarten);
  - tranzizzjoni mill-Iskola Primarja ghal dik Sekondarja;
  - meta l-istudent/a jaghlaq 14-il sena, biex jibda Pjan ta' Tranzizzjoni ghal Servizzi ta' l-Adulti;
  - jew skond kif mehtieg meta jinbidlu c-cirkustanzi.
- b) Generalment, il-process ghal revizjoni ta' PEI ghandu jinbeda fil-bidu tas-sena kalendarja u jintemm ma' tmiem is-sena skolastika.
- d) Ghalkemm il-process formali ghal revizjoni ta' statement ta' student/a ghandu jigi regolat skond 2.9.2 ta' hawn fuq, il-modifikazzjonijiet mehtiega tal-PEI ta' student/a ghandhom isiru b'mod regolari. Kull varjazzjoni sinifikanti mill-iStatement Formali ghandu jigi rrapportat mill-Kap ta' l-Iskola lill-Panel, u diskuss mal-genituri/tuturi kif mehtieg.

Taqsimha C

Il-Bord ta' l-Appelli

20. Hatra u Kontabilita'

Il-Ministru ghandu jahtar Bord ta' l-Appelli dwar l-iStatementing biex jikkunsidra appelli dwar ir-rakkomandazzjonijiet ta' l-iStatementing Moderating Panel jew dwar ir-rizultati tar-revizjonijiet perjodici li jsiru. Il-Bord jirrapporta direttament lill-Ministru ta' l-Edukazzjoni.

21. Kompozizzjoni tal-Bord ta' l-Appelli

Il-Bord ta' l-Appelli ghandu jkun kompost hekk:

- a) Chairman li jkun edukatur estern, preferibilmment psikologu edukattiv li ma jkunx involut professjonalment ma' l-istudenti koncernati;
- b) Membru li jirrapprezenta lid-Divizjoni ta' l-Edukazzjoni, li jkollu kwalifici fl-edukazzjoni specjali/inkluziva u li ma jkunx involut professjonalment ma' l-istudenti koncernati;
- c) Membru li jirrapprezenta lill-Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Dizabilita' u li ma jkunx involut professjonalment ma' l-istudenti koncernati.

22. Il-Procedura ghall-Appelli

- a) Il-genituri/tutori ta' l-istudent/a u/jew il-Kap ta' l-Iskola ghandhom jappellaw bil-miktub lic-Chairperson tal-Bord ta' l-Appelli dwar l-iStatementing u jindikaw b'mod car ir-ragunijiet ghaliex ikunu qed jaghmlu l-appell.
- b) Il-Bord ghandu jirregistra l-appell u jinforma bil-miktub lil min ikunu ghamlu li l-appell ikun wasal ghand il-bord.
- c) Biex jasal ghal decizjoni gusta dwar is-sapport mehtieg mill-istudent u biex tigi assigurata edukazzjoni ta' kwalita', il-Bord ta' l-Appelli ghandu jisma' l-persuna li tkun qed tissottometti l-appell u jaghti kaz ta' kull opinjoni ohra rilevanti, rapporti u assessments. Fejn ikun mehtieg, il-Bord ghandu jikkonsulta ukoll ma' kull persuna ohra jew specjalista li l-Bord iqis mehtieg.
- d) Il-Bord ta' l-Appelli ghandu jipprezenta r-rakkomandazzjoniet tieghu lill-Ministru ta' l-Edukazzjoni fi zmien 21 gurnata minn meta jircievi dan l-appell.

- e) Il-Ministru ta' l-Edukazzjoni, ghandu, bil-miktub, jaghti direzzjoni lid-Direttur Generali ta' l-Edukazzjoni biex jimplementa kull rakkomandazzjoni li tkun saret mill-Bord tal-Appelli dwar Statementing.
- f) Id-Direttur Generali ta' l-Edukazzjoni, ghandu, bil-miktub jinforma lill-Ministru dwar dawk ir-rakkomandazzjonijiet li d-Divizjoni ma tkunx tista' timplimenta b'mod ragonevoli u bir-ragunijiet ghal dan.
- g) Id-Direttur Generali ta' l-Edukazzjoni ghandu jinforma bil-miktub lill-genituri u lill-Kap ta' l-Iskola koncernata bid-decizjonijiet li jkunu ttiehdu.

Konkluzjoni

23. Implimentazzjoni f'Fazijiet

Dan id-dokument ta' policy jigbor fih id-direzzjoni mixtieqa u fit-tul tal-Ministeru ta' l-Edukazzjoni u l-principji tal-Kurrikulu Minimu Nazzjonali. Jekk dan id-dokument isirx realta' jew le jiddependi minn kemm dawk kollha involuti jaqblu ma' pjan realistiku u f'fazijiet ghall-implimentazzjoni ta' dawn l-oqsma:

- a) jintemm it-tahrig tal-personnel kollu mehtieg f'kull livell;
- b) il-Fakulta' ta' l-Edukazzjoni tippovdi tipi differenti ta' korsijiet u tahrig ghal livelli differenti ta' personnel li jissupportjaw lill-istudenti fil-klassi, kemm fil-livell inizjali kif ukoll f'dak ta' zvilupp professjonali;
- c) l-ingagg tal-personnel mehtieg f'kull livell flimkien mar-rizorsi mehtiega;
- d) il-holqien ta' postijiet godda flimkien ma' l-iskali tas-salarji relattivi (ezempju SENCOs);
- e) li jkun hemm il-fondi mehtiega biex jissodisfaw id-domanda.

Skeda 1

Provedimenti Edukattivi u ta' Sapport Iehor lil Studenti b'Dizabilita'

Facilitator: Persuna mahtura biex tkun inkarigata minn student/a wiehed partikolari. Il-Facilitator ghandu/ha, b'kollaborazzjoni mal-ghalliem/a tal-klassi, il-genituri u professjonisti ohra, tikkoordina l-implimentazzjoni tal-PEI ta' l-istudent. Madanakollu, meta possibbli, il-Facilitator ghandha tissapportja wkoll lill-istudenti l-ohra fl-iskola kif ukoll lill-ghalliem/a fil-hidma tieghu mal-klassi kollha.

Facilitator bi Shab: Persuna mahtura biex tkun inkarigata minn zewg studenti jew aktar fl-istess klassi jew fi klassi differenti. Il-facilitator ghandha, b'kollaborazzjoni mal-ghalliem/a tal-klassi, il-genituri u professjonisti ohra, tikkoordina l-implimentazzjoni tal-PEI ta' dawn l-istudenti. Il-Facilitator ghandha tissapportja wkoll lill-istudenti l-ohra fl-iskola kif ukoll lill-ghalliem fil-hidma tieghu mal-klassi kollha.

Sapport Parzjali: Assistent ta' l-Istudenti (Bzonnijiet Specjali) (minghajr Diploma ta' l-Universita' fil-kors Facilitating Inclusive Education) inkarigat li jghin studenti b'dizabilita' li ghandhom bzonn sapport li ma jkunx specifikament edukattiv.

Assistenza Personali: Studenti b'dizabilita' fizika jistghu jinghataw is-sapport necessarju biex jiffunzjonaw fl-iskola halli jkunu jistghu jaccessaw b'mod shih il-kurrikulu.

Ghalliem Peripatetiku: Ghalliem speccjalizat (bhal ma huma daww tal-istudenti neqsin mis-smigh u l-vista) li jzuru l-iskejjel b'mod regolari biex jissapportjaw l-istudenti u l-ghalliem/a tal-klassi.

Skola Specjali: L-iStatementing Panel jista', wara assessment profond, jiddeciedi li x'uhud mill-bzonnijiet edukattivi speccjali ta' student/a jistghu jigu moqdiya tajjeb permezz ta' provedimenti edukattivi speccjalizati li jinsabu fi Skola Specjali. F'dawn is-sitwazzjonijiet eccezzjonali, l-iStatement ghandu jinkludi sezzjoni speccjali dwar opportunitajiet ghall-inkluzjoni li jkunu se jigu pprovvduti lill-istudent/a koncernat.

Programmi Edukattivi Speccjalizzati: Il-Panel jista' jirrakkomanda li student/a jattendi programm speccjalizat offrut fl-iskola stess jew barra mill-iskola, per ezempju: edukazzjoni kumplimentarja, lingwa tas-sinjali, taghlim multi-sensorjali.

Persuna li Tiehu n-Noti: Studenti neqsin mis-smigh li ma jistghux jiehdn n-noti u jsegwu l-lezzjonijiet fl-istess hin ghandhom jigu ssapportjati minn persuni li jiehdn n-noti.

Interpretazzjoni tal-Lingwa tas-Sinjali: Persuni li l-ewwel lingwa taghhom hi l-Lingwa tas-Sinjali ghandhom jigu pprovduti b'interpreti biex huma jkunu jistghu jaccessaw b'mod shih il-kurrikulu.

Tahrig fil-Mobilita': Persuni li ghandhom nuqqas ta' vista ghandhom jigu mharrga biex ikunu mobbli u indipendenti.

Sapport Teknologiku: Sapport teknologiku, bhal ma huma kompjuters, Braille writers, ecc, ghandhom jigu pprovduti. Dan jista' jnaqqas ukoll il-bzonn ta' sapport uman lill-istudenti.

Gwida u Tahrig Vokazzjonali: Studenti li jilhqu l-eta' tal-puberta', jew qabel, ghandhom jigu ssapportjati biex ikollhom il-gwida u t-tahrig necessarju li jghinohom biex eventwalment, ikollhom hajja adulta ta' kwalita'.

Sapport Emozzjonali u fl-Imgiba: Studenti li ghandhom diffikultajiet fl-imgiba u emozzjonali ghandhom jigu pprovduti bis-sapport terapewtiku mehtieg.

Terapija fil-Komunikazzjoni: Studenti li ghandhom bzonn sapport fil-komunikazzjoni, lingwa u/jew diskors jistghu jinghataw din il-forma ta' sapport.

Fizjoterapija: Studenti b'dizabilita' fizika jistghu jinghataw il-fizjoterapija necessarja li tghin lill-istudent/a jkompli jircievi edukazzjoni ta' kwalita'.

Terapija Okkupazzjonali: Studenti b'diffikultajiet sinifikanti fil-kapacitajiet kif jghinu lilhom infushom (self help skills) u kif jaghmlu movimenti zghar (fine motor skills) ghandhom jinghataw terapija okkupazzjonali.

Sapport Mediku: Studenti li ghandhom bzonn kura medika li tista' tinghata biss minn personnel mediku ghandhom ikollhom access ghas-servizzi ta' ners jew professjonisti ohra fil-qasam mediku.

Interventi ta' Hidma Socjali: Studenti u l-familji taghhom li jinhtiegu gwida, counselling u hidma socjali ohra ghandhom jinghataw is-sapport biex jeghlbu l-ostakoli li jkunu qed itellfuhom milli jiehd u edukazzjoni ta' kwalita'.

Servizzi Socjali u tas-Sahha fil-Komunita': Il-Panel jista' jirrakkomanda l-involvement ta' servizzi socjali u/jew tas-sahha bbazati fil-komunita' u kif dawn jistghu jigu kkoordinati biex ikun assigurat access shih ghall-kurrikulu.

Sapport lill-Genituri: Jekk ikun mehtieg, il-genituri ghandhom jinghataw access ghall-servizzi ta' sapport u tahrig biex huma jkunu jistghu jissodisfaw il-bzonnijiet tat-tifel/tifla taghhom.

Xi Sapport Iehor: Il-Panel jista' jirrakkomanda kull mizura ohra ta' sapport li jhoss xieraq.